

**ZAKON Br.04/L-018
O OBAVEZONOM OSIGURANJU OD AUTOODGOVORNOSTI**

Skupština Republike Kosovo,

Na osnovu člana 65 stav (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON O OBAVEZONOM OSIGURANJU OD AUTOODGOVORNOSTI

**POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE**

**Član 1
Oblast delovanja**

1. Ovim zakonom uređuje se osiguranje od autoodgovornosti za štetu pričinjenu trećim licima, koje se ovim zakonom utvrđuje kao obavezno osiguranje.
2. Druge vrste obaveznog osiguranja urediće se posebnim zakonom.
3. Odredbe ovog zakona neće se sprovoditi za kategoriju posebnih motornih vozila Bezbednosnih snaga Kosova (BSK), koje će se urediti upustvima drugih ministarstava.

**Član 2
Definicije**

1. Pojmovi korišćeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:
 - 1.1. **CBK**- Centralna banka Republike Kosovo.
 - 1.2. **Osiguranje** - osiguranje od autoodgovornosti.
 - 1.3. **Motorno sredstvo** – sredstvo koje se kreće na zemlji putem mehaničke snage, ali ne na šinama, prikolica i polu prikolica, spojene ili ne sa vučnim motornim sredstvom, za koje se predviđa da se registruju i opremaju dokumentom za registraciju.
 - 1.4. **Vlasnik motornog vozila** - osoba koja je registrovana u registar motornih vozila na Kosovu, kao vlasnik motornog vozila i nosilac registarskih tablica motornog vozila.
 - 1.5. **Vozač motornog vozila** - osoba koja upravlja motornim vozilom.
 - 1.6. **Neautorizovani vozač** - osoba koja u slučaju nesreće upravlja motornim vozilom bez ovlašćenja vlasnika motornog vozila.
 - 1.7. **Osoba koja poseduje motorno vozilo** - fizička ili pravna osoba koja, sa autorizacijom vlasnika, poseduje ili koristi motorno vozilo.
 - 1.8. **Treća lica** - osoba koja ima pravo na kompenzaciju prema odredbama ovog zakona, kome je naneta šteta ili povreda od motornog sredstva.

- 1.9. **Osiguratelj** - kompanija osiguranja licencirana od strane CBK-a za vršenje aktivnosti obaveznog osiguranja od autoodgovornosti.
- 1.10. **Osigurani slučaj** - događaj koji kad se bude desio, rezultira pravom na kompenzaciju pričinjene štete od motornog vozila.
- 1.11. **Osiguranik** - osoba čiji je vlasnički interes osiguran u slučaju odgovornosti od posedovanja i korišćenja motornog vozila.
- 1.12. **Minimalan iznos osiguranja** – iznos osiguranja utvrđen kao obavezan prema ovom zakonu za ugovaranje osiguranja od autoodgovornosti, koji predstavlja maksimalnu obavezu osiguratelja za obeštećenje u jednom slučaju osiguranja, ukoliko nije drugačije ugovoreno.
- 1.13. **Premija osiguranja** - cena za pokriće osiguranja utvrđena u polisi osiguranja.
- 1.14. **Putnik** - osoba koja putuje ili koja se nalazi u motornom vozilu, a koja ne upravlja motornim vozilom.
- 1.15. **Savet Ureda** - odgovorna organizacija za upravljanje i funkcionisanje Sistema međunarodne povelje osiguranja, u kojoj se obavezno učlanjuju svi nacionalni uredi osiguranja.
- 1.16. **Zeleni karton** - međunarodni sertifikat o osiguranju od auto-odgovornosti, koju izdaje Nacionalni Biro osiguranja, kao dokaz o postojanju važećeg osiguranja od auto-odgovornosti na teritoriji država članica Sistema međunarodne povelje osiguranja, izdate u skladu sa modelima usvojenim od strane odbora ureda.
- 1.17. **Evropski izveštaj o nesreći** - odgovarajući obrazac u kojem stranke evidentiraju dokaze u vezi sa nezgodom.
- 1.18. **Neosigurano motorno vozilo** - motorno vozilo koje u momentu nesreće nema obavezno validno osiguranje.
- 1.19. **Neidentifikovano motorno vozilo** - motorno vozilo kojim je prouzrokovana nesreća a za koje se nije mogla uraditi identifikacija.
- 1.20. **Kretski sporazum** - sporazum kojim se uređuju medjusobni odnosi između nacionalnih ureda za osiguranje zemalja članica Sistema međunarodnog kartona osiguranja.
- 1.21. **Ured** – Nacionalni ured osiguranja Kosova;
- 1.22. **Osiguranje autoodgovornosti** – obavezno osiguranje od odgovornosti vlasnika i posednika motornog vozila, za prouzrokovanom štetom prema trećim licima;
- 1.23. **Polisa osiguranja** – ugovor o osiguranju od autoodgovornosti, odnosno standardizovani sertifikat o osiguranju, potpisan od strane osiguravajućeg i osiguranog, sa kojim se dokazuje da je ugovoreno osiguranje od autoodgovornosti.
- 1.24. **Sistem Bonus–Malus** – sistem koji se primenjuje kao korektor visine premije osiguranja od autoodgovornosti, zasnovan na istorijatu prouzrokovanih šteta od strane osiguranika;

POGLAVLJE II OBAVEZNO OSIGURANJE OD ODGOVORNOSTI PREMA TREĆIM LICIMA

Član 3 Subjekt osiguranja

1. Vlasnik motornog vozila, pre korišćenja istog, treba da zaključi ugovor o osiguranju od autoodgovornosti za prouzrokovane štete prema treim licima, za slučaj smrti, telesnih povreda, oštećenja zdravlja ili imovinske štete.
2. Ugovor osiguranja autoodgovornosti pokriva štete na osnovu stava 1. ovog člana, i prema putnicima, uključujući i štete nanete stvarima koje se nalaze u motornom vozilu i koriste se za ličnu upotrebu.
3. U slučaju šteta prouzrokovanih od korišćenja vučnog sredstva ili od vučenog sredstva, kada ova sredstva čine jednu celinu ili kada se nesreća dogodi od odvajanja vučenog vozila od vučnog vozila, vlasnici oba vozila su solidarno odgovorni za štete nanete trećim stranama. U ovim slučajevima, oštećena strana može da podnese zahtev za naknadu štete kod osiguranika vučnog vozila ili kod osiguranika vučenog vozila.
4. Osiguravalac, koji plaća štete trećim stranama, na osnovu stava 3. ovog člana, ima pravo na povratak plaćene sume, troškove i kamatu od osiguranika vučnog vozila ili osiguranika vučenog vozila, onoliko koliko rezultira odgovornost za štetu.
5. Motorna sredstva KFOR-a, kao i one sa prefiksom UN, EU, OSCE i CD, treba da imaju dokaz o osiguranju od autoodgovornosti, prihvatljivog od strane CBK-a odnosno Biroa, koje najmanje pružao osiguravajuće pokriće utvrđene ovim zakonom.

Član 4 Polisa osiguranja od autoodgovornosti

1. Polisa osiguranja se ugovara samo od strane osiguratelja licenciranih od strane CBK-a.
2. Polisa osiguranja mora biti jedinstvena na celoj teritoriji Republike Kosovo.
3. Sadržaj, forma, način štampanja, pakovanja i raspodele polise iz stava 1. ovog člana se određuju od CBK-a.

Član 5 Validnost polise

1. Polisa osiguranja će stupiti na snagu počev od tačnog datuma i sata izdavanja polise i potpisivanja ugovora između osiguravaoca i vlasnika polise, ukoliko nije određen neki drugi datum između strana.
2. Polisa osiguranja prestaje biti validna u 24:00 časa dana isteka važenja navedenog u polisi ukoliko nije drugačije ugovoreno.

Član 6 Prenos vlasništva

1. U slučaju da se menja svojina motornog sredstva tokom perioda osiguranja, prava i odgovornosti koja proizilaze iz ugovora o osiguranju prelaze na novog vlasnika i važe do završetka ugovora o osiguranju, ako nije drugačije ugovoreno.

2. Novi vlasnik obavezuje se da u roku od deset (10) dana obavesti osiguratelja o promeni svojine motornog vozila i prikazivanje ove promene u ugovoru o osiguranju.
3. Odgovorni organi za registrovanje motornih vozila obavezuju se da informišu Biro i Informativni centar o izmeni svojine motornog vozila u okviru deset (10) kalendarskih dana.
4. Ako osigurano lice i novi vlasnik se slože da ugovor osiguranja se ne prenose na novog vlasnika, stari vlasnik ima pravo da zahteva vraćanje proporcionalnog dela polise, ako se na osnovu ovog ugovora nije plaćena šteta.

Član 7 Obaveza ugovaranja osiguranja

1. Vlasnik motornog vozila je obavezan da sklopi ugovor o osiguranju na osnovu stava 1. člana 3. ovog zakona.
2. Osiguratelj je obavezan da sklopi ugovor o obaveznom osiguranju u skladu sa odredbama ovog zakona, kao i uslovima i prima osiguranja na snazi.
3. Osiguratelj nemože da odbije zahtev o sklapanju ugovora o osiguranju kada aplikant prihvati uslove po kojima osiguravalac sprovodi ovo osiguranje.
4. Uslovi osiguranja su sastavni deo ugovora o osiguranju i trebaju se predati osiguranom u slučaju sklapanja ugovora.
5. Kada motorno vozilo treba da dobije dokument o registraciji, odgovorni autoritet će izdati ovaj dokument, samo nakon prezentacije polise osiguranja autoodgovornosti.
6. Motorno vozilo, pre nego što udje u saobraćaj i sve dok ne dobije dokumenat o registraciji, mora imati osiguranje autoodgovornosti.
7. Vozač je obavezan da sa sobom nosi polisu osiguranja ili neki drugi dokaz sa kojim se može dokazati ugovaranje osiguranja od autoodgovornosti, kao i da pokaže isti onoliko puta koliko se to zatraži od službene osobe.
8. U slučaju nesreće, vozač je dužan da da lične podatke i podatke koje su u vezi sa osiguranjem od autoodgovornosti svim osobama koje su uključene u nesreću, kojima se može ostaviti pravo za naknadu štete na osnovu ovog zakona.
9. U slučaju kada vozač ne osigura dokaz da je motorno vozilo osigurano, onda će saobraćajna policija ili službenik odredjen od policije kontaktirati Informativni Centar radi verifikacije da li je motorno vozilo osigurano i ukoliko se utvrdi da motorno vozilo nije osigurano na pravilan način, sprečiće dalje korišćenje motornog vozila.

Član 8 Uslovi i premija obaveznog osiguranja

1. CBK je kompetentna da usvoji pravila koja će odredjivati strukturu premije koju osiguratelj treba sa sprovodi prilikom odredjivanja premije za osiguranje. Pravila mogu da odredjuju tačnu strukturu premije, minimalnu ili maksimalnu sumu ili jedan limit u okviru kojeg treba da bude premija.
2. Osiguratelj treba da informiše CBK-a u roku je dužem od dana šesdeset (60) pre apliciranja, o uslovima osiguranja i na osnovu tehničke osnove korišćene za izračunavanje polise.
3. U obračunavanju polise osiguranja od autoodgovornosti treba primeniti sistem bonus-malus.

4. Kada CBK konstatuje da su uslovi osiguranja i tehničke osnove u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima i aktuarnim principima, u roku od trideset (30) dana će obavestiti osiguratelja o njihovom sprovođenju. Ukoliko CBK ne odgovori u vezi sa obaveštenjem u roku od trideset (30) dana, smatraće se da uslovi i tarife osiguranja nisu odobrene.

5. Kada CBK-a konstatuje da uslovi polise i tehnička osnova nisu u skladu sa Zakonom, zahteva da osiguranik iste izmeni.

Član 9 Pokriće osiguranja

1. Osiguranje od autoodgovornosti pokriva:

1.1. štete u licima i imovine prouzrokovane trećim licima korišćenjem motornog vozila;

1.2. izazvane štete od korišćenja motornih vozila, obuhvaćaju izazvane štete trećim stranama preko stvari koje ispadaju iz motornih vozila ili sve ostalo što je povezano sa motornim vozilom;

1.3. štete prouzrokovane korišćenjem motornih vozila trećim licima od neovlašćenog upravljača motornog vozila.

2. Ovo osiguranje ne pokriva štete u stvarima koje se transportuju, osim ako se iste koriste za ličnu upotrebu putnika.

Član 10 Pravo na kompenzaciju

Kompenzacija materijalne i nematerijalne štete vrši se u skladu sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima.

Član 11 Izuzeci iz pokrivenosti osiguranja

1. Osiguranjem od autoodgovornosti i u saobraćaju ne pruža se pokriće osiguranja i nemaju pravo za naknadu štete:

1.1. vozač motornog vozila, koji je odgovoran za udes;

1.2. vlasnik, suvlasnik i svaki drugi korisnik motornog vozila, kojim je izazvan udes, za štetu u stvarima;

1.3. saputnik, koji se svojom voljom nalazi u motornom vozilu, kojim izazvan je nanesena šteta, kad se dokaže od osiguranja da je saputnik bio upoznat da je vozilo ukradeno ili oteto,

1.4. saputnik, koji se nalazi dobrovoljno u jednom neosiguranom vozilu, kojim je pričinjen udes, kada se dokaže da je saputnik bio upoznat o ovoj okolnosti.

1.5. lice oštećeno zbog:

1.5.1. upotrebe motornog vozila na sportskim manifestacijama, na putu ili delovima puta, nedozvoljenim za korišćenje drugih vozača, u cilju postizanja maksimalne brzine ili obuke za natjecanja;

1.5.2. dejstva atomske energije tokom transporta radioaktivnih materijala;

1.5.3. operacija ili manevara, revolta ili terorističkih akata, ako se dokaže da je šteta u kauzalnoj vezi sa tim događajima;

1.5.4. dejstvu natprirodne, kao i drugi slučajevi izuzeća, prema zakonu, od odgovornosti za počinjenu štetu motornog vozila.

Član 12

Zahtevi za regres fondova za zdravstveno, penziono i invalidsko osiguranje

1. Fondovi za zdravstveno, penziono i invalidsko osiguranje, imaju pravo, u vezi realizovanih obaveza prema svojim osiguranicima, da podnesu zahtev za regres, na osnovu obezbeđivanja odgovornosti u saobraćaju za naknadu realne štete, u okviru odgovornosti osiguranog sa ugovorom, nakon što je ona plaćena.

2. Realnom štetom iz stava 1. ovog člana, smatraju se troškovi lekarskog tretmana, kao i srazmeran deo penzije povređenog, odnosno njegove porodice.

Član 13

Ograničenje osiguravajućeg pokrivača – limiti osiguranja

1. Obaveza osiguratelja, prema ugovoru o osiguranju u saobraćaju, je ograničena sa obaveznim iznosom važećeg osiguranja prema zakonu, dana udesa, osim kada je ugovoren veći iznos osiguranja.

2. Obavezni minimalni iznos osiguranja za ugovaranje osiguranja u saobraćaju, na osnovu paragrafit 1. ovog člana, je i to:

2.1. za štetu nanetu licima, za osigurani slučaj, nezavisno od broja oštećenih lica, milion (1.000.000) €;

2.2. za štetu u imovini, za osigurani slučaj, nezavisno od broja oštećenih lica, dvesta hiljade (200.000) €;

2.3. za štetu pričinjenu upotrebom autobusa i motornih vozila, namenjenih za transport opasnih materija, primenjuje se dvostruki iznos minimalnog iznosa osiguranja utvrđenih u podstavovima 2.1. i 2.2. ovog stava.

3. U slučajevima nekoliko oštećenih u jednom slučaju, ukupna vrednost štete prekoračuje utvrđeni iznos osiguranja iz stava 2. ovog člana, pravo oštećenih strana u odnosu na osiguranika, smanjuje se na proporcionalni način.

4. Odluku za izmenu visine minimalnog iznosa osiguranja, usvaja Vlada Republike Kosovo, na predlog CBK. Ova izmena iznosa objavljuje se u Službenom listu Kosova.

5. CBK utvrđuje za osiguratelje okvire ugovaranja pokrivača osiguranja iznad minimalnog iznosa osiguranja.

Član 14

Gubitak pokrivenosti osiguranja

1. Osiguranik gubi pokrivenost osiguranja ako:

1.1. se motorno vozilo ne koristi u skladu sa svojom namenom;

1.2. vozač nema validnu i adekvatnu dozvolu za upravljanje motornim vozilom, izuzev slučajeva korišćenja motornog vozila tokom učenja upravljanja vozilom od strane kandidata, na osnovu svih pravila odredjenih za proces učenja;

1.3. motornim vozilom se upravlja po dejstvom alkohola iznad dozvoljenih granica, pod uticajem narkotičkih sredstava ili prihoaktivnih substanci;

1.4. vozač namerno prouzrokuje štetu;

1.5. nesreća se desi zbog tehničkih kvarova vozila o kojima je vozač, vlasnik ili osoba koja poseduje vozilo bio svestan.

2. Gubitak prava od osiguranja, kao što je utvrđeno odredbama stava 1. podstavovi 1.1. do 1.5. ovog člana, ne utiče na prava treće strane za naknadu štete.

3. Osiguratelj nakon ispunjavanja obaveza iz ovog člana i stava 3. člana 9. ovog zakona, ima pravo da traži povratak sredstva u proceduri regresa prema odgovornom licu za isplaćenu nadoknadu, i ako lice nije imalo osiguravajuće pokriće.

Član 15 Teritorijalno prostiranje osiguranja

1. Ugovor o obaveznim osiguranjima autoodgovornosti, pokriva prouzrokovanu štetu u Republici Kosovo.

2. Osiguranje od autoodgovornosti, pored prouzrokovanih šteti u Republici Kosovo, pokriva i štete na teritoriji država članice sistema zelenog kartona, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

Član 16 Motorna vozila registrovana van Kosova

1. Osoba koja ulazi na teritoriji Republike Kosovo sa motornom vozilom koja je registrovana van Kosova, mora biti snabdevena:

1.1. zelenim kartonom važećim za teritoriju Republike Kosovo; ili

1.2. drugim važećim dokumentom osiguranja koji garantuje pokriće osiguranja od autoodgovornosti najmanje u iznosima utvrđenim članom 13. ovog zakona.

2. Dokument osiguranja, koji je utvrđen stavom 1. ovog člana, će se tražiti takođe za motorna vozila koja se prenose na Kosovu i koja ne prolaze kao tranzit za druge države.

3. Nadležni organi za pograničnu kontrolu su obavezni da kontrolišu ispunjavanje predviđenih obaveza ovim članom.

4. Ovlašćeni biro za priznavanje važnosti međunarodne dokumentacije osiguranja prema stavu 1. ovog člana, koji u vezi s tim prethodno obaveštava odgovorne organe za pograničnu kontrolu.

Član 17 Granično osiguranje autoodgovornosti

1. Vozač motornog vozila sa stranom registracijom koji nema validni medjunarodni dokumentat o osiguranju autoodgovornosti na osnovu stava 1. člana 16. ovog zakona, je obavezan da sklopi ugovor graničnog osiguranja autoodgovornosti koji je validan na teritoriji Republike Kosovo, i za period vrednosti ne manji od petnaest (15) dana.

2. Ured je kompetentan za organizaciju i sprovedjenje sistema graničnog osiguranja autoodgovornosti.

3. Kada vozač motornog vozila je sklopi ugovor o graničnom osiguranju, na osnovu stava 1. ovog člana, ne dozvoljava mu se ulaz tim motornim vozilom na teritoriju Republike Kosovo sve dok ne ispuni ovu obavezu.

4. Za ispunjavanje obaveza od vozača motornih vozila sa stranom registracijom na osnovu stava 1. ovog člana, postaraće se osobe autorizovane za graničnu kontrolu Republike Kosovo.

Član 18

Naknada štete od korišćenja neosiguranog motornog vozila

1. Oštećena osoba kojoj je prouzrokovana šteta unutar teritorije Republike Kosovo od strane motornog vozila, čiji vlasnik nije pokriven osiguranjem autoodgovornosti, ima pravo da zatraži naknadu štete od Ureda.

2. U slučaju prouzrokovane štete od motornog vozila na osnovu stava 1. ovog člana, Ured garantuje za obaveze u okviru ograničenja određeni limita navedenih u članu 13. ovog zakona.

3. Ured može preneti tretiranje i plaćanje ovih šteta jednom od svojih članova ili jednoj specijaliziranoj strukturi za tretiranje šteta licenciranoj od CBK-a, koja je obavezna da tretira i isplati štetu na troškove fonda kompenzacije.

4. Ured ima pravo regresa za ovu štetu od odgovorne osobe i to za plaćenu sumu, troškove i kamate.

Član 19

Naknada štete od neosiguranog motornog vozila sa stranom registracijom

1. Oštećena strana kojoj je prouzrokovana šteta unutar teritorije Republike Kosovo od strane motornog vozila sa stranom registracijom a koje ima međunarodni dokument osiguranja, prema članu 16. ovog zakona, ima pravo da podnese zahtev za naknadu štete Uredu.

2. U slučaju prouzrokovane štete od motornog vozila na osnovu stava 1. ovog člana, Ured garantuje za obaveze suma osiguranja određenih članom 13. ovog zakona.

3. Ukoliko je za motorno vozila sa stranim tablicama ugovorena veća pokrivenost osiguranja od autoodgovornosti, Ured garantuje za obaveze do ugovorne sume osiguranja, uz predhodnu saglasnost osiguravaoca.

4. Ured može preneti tretiranje i plaćanje ovih šteta jednom od svojih članova ili jednoj specijaliziranoj strukturi za tretiranje šteta licenciranoj od CBK-a, koja je obavezna da tretira zahtev o naknadi štete u skladu sa međunarodnim sporazumima za osiguranje autoodgovornosti.

Član 20

Naknada štete od korišćenja neidentifikovanih motornih vozila

1. Oštećena fizička osoba kojoj je prouzrokovana šteta od korišćenja neidentifikovanog motornog vozila, ima pravo da podnese zahtev za naknadu štete Uredu.

2. Oštećena fizička osoba ima pravo naknade šteta koje proizilaze kao rezultat smrti, telesnih povreda ili pogoršanja zdravlja do sume određene u članu 13. ovog zakona.

3. Oštećeni ima pravo da zatraži naknadu štete za štetena stvarima, isključujući štetu na motornim vozilima, prouzrokovane od korišćenja neidentifikovanog motornog vozila, do sume određene u članu 13. ovog zakona.

4. Oštećeni je obavezan da štetu prouzrokovanu od neidentifikovanog motornog vozila prijavi policiji uličnog saobraćaja u roku od sedam (7) dana u slučaju štete na vlasništvu ili u roku od trideset (30) dana u slučaju štete u ljudstvu od dana nesreće. Oštećeni je takodje obavezan da prijavi slučaj Uredu u roku od devetdeset (90) dana.

5. U slučaju kasnije identifikacije vozila koje je prouzrokovalo štetu, ili odgovornog osiguravaoca, Ured ima pravo regresa od odgovorne osobe za plaćenu sumu, troškove i kamate.

Član 21

Naknada štete u slučaju likvidacije ili stečaja osiguravatelja

1. Sa početkom procedure likvidacije, oštećena strana ima pravo da podnese zahtev za naknadu štete Likvidatoru imenovanom od strane CBK-a. Nakon završetka procedure likvidacije i stečaja, na osnovu pravosnažne odluke kompetentnog organa, nerazmatrani i netretirani zahtevi od strane likvidacione komisije će se automatski preneti u Ured. Za ove zahteve ne proizilaze rokovi prepiske tokom procedure likvidacije i stečaja.

2. Oštećeni ima pravo na naknadu štete do iznosa navedenog u članu 13. ovog zakona.

Član 22

Naknada štete na osnovu graničnog osiguranja

1. Oštećeni, kojemu je prouzrokovana šteta od korišćenja motornog vozila sa stranom registracijom koje ima granično osiguranje kao što je određeno u stavu 1. člana 19. ovog zakona, ima pravo da podnese zahtev za naknadu štete kod Ureda.

2. Pravo na naknadu štete od osnova graničnog osiguranja je određena u okviru suma osiguranja iz člana 13. ovog zakona.

Član 23

Formulari i izveštaji za nesreću

1. Učesnici uključeni u saobraćajnu nesreću, izuzev izveštaja o nesreći uradjenog od strane saobraćajne policije, trebaju dopunite, potpišu i razmene formulare "Evropskog izveštaja o nesreći". Ovaj popunjeni i potpisani formular će poslužiti kao dokaz o nesreći u slučaju podnošenja zahteva za naknadu štete kao i za izveštavanje o slučaju od osiguranika.

2. Osiguratelj je obavezan da prilikom ugovaranja osiguranja autoodgovornosti, zajedno sa polisom osiguranja, preda osiguranom i formular o "Evropskom izveštavanju o nesreći". Vozač motornog vozila je obavezan da sa sobom nosi formular iz stava 1. ovog člana i da ga razmeni sa drugim učesnikom u nesreći.

Član 24

Obaveza za pružanje podataka i dokumentacije

Ovlašćeni organi za nadgledanje saobraćaja, pravosudni organi ili druge institucije, koje sprovode procedure nakon jednog udesa u saobraćaju ili imaju na njihovom raspolaganju podatke o udesu i učesnika udesa, obavezne su da postupaju prema zahtevima društava osiguranja i Ureda, u vezi sa dostavljanjem podataka i odgovarajuće dokumentacije o saobraćajnom udesu i učesnika udesa, koje su potrebne za tretiranje zahteva za nadoknadu.

Član 25

Pravo podnošenja zahteva za naknadu štete

1. Oštećeni ima pravo da zahtev za naknadu štete na osnovu osiguranja autoodgovornosti podnese direktno odgovornom osiguravatelju. Osiguratelj je obavezan da na dan primanja zahteva o naknadi štete registruje isti u posebnu knjigu/evidenciju šteta po broičanom redu i u roku od tri (3) dana, da overi primanje obaveštavajući stranku o referentnom broju evidentiranog zahteva.

2. Zajedno sa podnesenim zahtevom za naknadu štete, odgovorni osiguratelj nemože navesti protivljenja koja, na osnovu zakona ili ugovora o osiguranju, može podneti zbog kršenja zakona ili ugovora o osiguranju.

3. Osiguravatelji mogu sklopiti sporazum na osnovu kojeg se zahtev za naknadu štete od osnove osiguranja autoodgovornosti može podneti i tretirati i od direktnog osiguravatelja.

Član 26 **Postupak zahteva za naknadu štete**

1. Osiguravatelj je obavezan da, za štete u ljudstvu, najkasnije u roku od šesdeset (60) dana, dok za štete u vlasništvu, najkasnije u roku od petnaest (15) dana od dana podnošenja zahteva za naknadu štete, da razmotri zahtev i da pismeno obavesti oštećenu stranu o:

1.1. ponudi za naknadu štete sa odgovarajućim objašnjenjem;

1.2. odluci i pravnim razlozima odbijanja zahteva za naknadu štete, kada su odgovornost i visina štete mogu osporiti.

2. Ukoliko podneseni zahtev nije kompletiran sa dokazima i potrebnom dokumentacijom radi određivanja naknade štete, osiguravatelj je obavezan da, najkasnije u roku od tri (3) dana od dana primanja zahteva za naknadu štete, pismeno obavesti oštećenog precizirajući sa kojim dokazima i dokumentacijom se treba dopuniti zahtev. Od dana primanja, odnosno kompletiranja dokumentacije zahteva, počinju da važe rokovi iz stava 1. ovog člana o obavezi osiguravatelja za tretiranje zahteva o naknadi štete.

3. CBK donosi će podzakonske akte koje će odrediti procedure za naknadu štete, uključujući i određivanje kad će se smatrati kompletiranim zahtev sa dokazima i potrebnom dokumentacijom radi odlučivanja u vezi sa naknadom štete.

4. Ukoliko nije moguće određivanje štete, odnosno određivanje kompletne nakande štete, odgovarajući osiguravatelj je obavezan da isplati oštećenoj strani neosporivi deo štete u formi predujma, unutra roka navedenog u paragrafu 1. ovog člana.

5. U slučaju kada odgovorni osiguravatelj ne odgovori oštećenoj strani unutar roka određenog u paragrafu 1. ovog člana, oštećeni ima pravo da podnese tužbu u nadležnom sudu.

6. U slučaju nepoštovanja utvrđenih rokova u stavu 1. ovog člana, i ne ispunjavanja obaveze za isplaćivanje avansa iz stava 4. ovog člana, odgovorni osiguratelj smatra se da je zakasnio u ispunjavanju obaveze za nadoknadu, obavezujući se isplati zateznu kamatu. Ova zatezna kamata isplaćuje u visini od 12% godišnje stope i obračunava se za svaki dan zakašnjenja do izmirenja prouzrokovane štete od strane odgovornog osiguratelja, počevši od dana podnošenja zahteva za nadoknadu.

7. Odredbe iz stava 1, 2, 4 i 5 ovog člana primenjuju se shodno i u slučaju tretiranja zahteva za naknadu šteta koje su obaveza ureda za štete po osnovu graničnog osiguranja i obaveze Fonda za kompenzacije.

8. Prilikom zahteva za naknadu štete iz sistema međunarodnog kartona osiguranja sprovodiće se posebna procedura i rokovi u skladu sa Kretskim sporazumom.

Član 27 **Tretiranje zahteva za naknadu štete**

1. CBK doneće pravilnik za procedure tretiranja zahteva za naknadu šteta od osiguranja autoodgovornosti, čije će odredbe biti obavezne za osiguravatelja.

2. CBK će nadgledati funkcionisanje procedura tretiranja šteta od osiguravatelja radi garancija odbrane oštećene strane i osiguravatelja.

3. CBK preduzima administrativne mere protiv osiguravatelja zbog kršenja odredbi ovog člana, kao što je dole navedeno, da:

3.1. objavi preko medija informisanja, o troškovima osiguravatelja, podatke u vezi sa nekorektnim ponašanjem odgovornih osiguravatelja prilikom tretiranja šteta;

3.2. povuče odobrenje za članove upravnih organa osiguravatelja osiguranja; povuče, privremeno ili trajno, licencu za izvršavanje radnje u oblast obaveznog osiguranja.

Član 28

Sprovođenje ovog zakona u odnosu na druge zakone

1. Odredbe člana 26. i 27. ovog zakona će sprovesti i u slučajevima naknade štete za koje je određena obaveza Ureda a koji se plaćaju iz Fonda za kompenzaciju.

2. Prilikom ispunjavanja obaveza nakande šteta i u ugovoru o osiguranju, koristiće se zakonski propisi kojima se regulišu odnosi obaveza od uzroka štete i ugovora o osiguranju, ukoliko ovim zakonom nije određeno drugačije.

POGLAVLJE III

KOSOVSKI URED OSIGURANJA

Član 29

Kosovski ured osiguranja

1. Kosovski Ured osiguranja je profesionalna organizacija u vidu pravne osobe koja je utemeljena za neprofitnu svrhu. Vlada Republike Kosovo daje ovoj instituciji status Nacionalnog ureda osiguranja sa neograničenim pravom u vidu platežnog ureda i Ureda za tretiranje, što garantuje ispunjavanje svih obaveza iz sistema međunarodnog zelenog kartona osiguranja.

2. Članovi Ureda mogu biti samo osiguravatelji koji su licencirani za obavezna osiguranja iz člana 1. ovog zakona. Osiguravatelj nemože izvršavati radnje obaveznog osiguranja od autoodgovornosti ukoliko nije član Ureda.

3. Početni doprinos osiguravatelja za učlanjenje se određuje u statutu Ureda i obavezan je da se uplati u njegovo ime.

4. Ured može autorizovati svog člana da izdaje zeleni karton, samo nakon ispunjavanja obaveza na osnovu zakonskih i podzakonskih odredbi kao i svih usvojenim kriterijumima od glavne skupštine i u skladu sa pravilima sistema zelenog kartona.

5. Ured je nacionalni predstavnik u Savetu Ureda i odgovoran je za sve obaveze koje proizilaze iz učlanjenja u sistem zelenog kartona.

6. Ured vrši funkcije Fonda kompenzacije za isplatu šteta predviđenih ovim zakonom, sredstvima iz Fonda za kompenzacije.

7. Organizacija i funkcionisanje Ureda se uređuju se njegovim statutom. Budžet Ureda se usvaja u mesecu decembru od glavne skupštine uz predhodno odobrenje od strane CBK-a.

8. Ured će biti nadgledan od strane CBK-a, koja će odrediti posebnim pravilnikom pravila i standarde izveštavanja i supervizije.

9. Godišnji finansijski izveštaj Ureda će biti subjekat kontrole i pravnog overavanja od strane licencovane revizione kompanije. Za reviziju Ureda koristiće se uslovi i kriterijumi revizije osiguravatelja.

10. Ured će podneti u CBK godišnji izveštaj uz sve javne autorizacije najkasnije do 30. aprila tekuće godine.

11. Ured je obavezan da odmah obavesti CBK, kada zna da postoji nepoštovanje osiguranih , po odredbama člana 37. ovog zakona, i obavezan je da prosledi, pri CBK-u, sve podatke kojima raspolaže o prekršajima osiguravajućih kompanija.

Član 30 **Upravni organi Ureda**

1. Upravni organi Ureda su:

1.1. Glavna skupština članova;

1.2. Administrativni savet;

1.3. Izvršni direktor.

2. Glavna skupština članova se sastoji od predstavnika osiguravatelja članova Ureda. Svaki osiguravatelj, član Ureda, se predstavlja se jednim glasom na sastancima Skupštine.

3. Administrativni savet Ureda se sastoji od šest (6) članova: četiri (4) članova izabrana od strane Glavne skupštine, izvršnog direktora Ureda po službenoj dužnosti kao i jedan (1) član, bez prava glasa, izabran od strane CBK-a. Odabir predsednika administrativnog saveta se vrši u skladu sa procedurama određenim u statutu Ureda.

4. Izvršni direktor Ureda se imenuje od Glavne skupštine, uz predhodno odobrenje CBK-a. Izvršni direktor Ureda se bira za mandat od četiri (4) godina, s pravom na ponovni izbor samo za još jedan mandat.

5. Odgovornosti, dužnosti upravnih organa Ureda kao i forme njegove organizacije se određuju statutom Ureda koji će se odobriti od glavne skupštine, uz predhodno odobrenje od strane CBK-a.

Član 31 **Garantni fond Zelenog kartona**

1. Garantnim fondom zelenog kartona će upravljati Ured i njegova svrha je garancija finansijskih obaveza koji proizilaze iz učlanjenja u sistem zelenog kartona i drugih međunarodnih sporazuma iz ove oblasti.

2. Svaki član Ureda koji je autorizovan da izdaje zeleni karton ili drugi sertifikat osiguranja autoodgovornosti sa teritorijalnom pokrivenosti osiguranja van teritorije Kosova, treba da uplati bankarsku garanciju pri nekoj banci koja je licencirana od CBK, na ime Ureda, sumu koja će se odrediti od Administrativnog saveta uz predhodno odobrenje CBK-a.

3. Doprinos svakog člana u Garantnom fondu zelenog kartona, rokovi za uplaćivanje sredstava, procedura renoviranja, kao i rokovi ponovnog postavljanja će se svake godine odrediti od CBK-a, nakon što se pre toga odobri od Glavne skupštine članova.

4. Garantni fond zelenog kartona će se koristiti:

4.1. u slučajevima neispunjavanja finansijskih obaveza jednog člana ureda, odgovornog za plaćanje obaveza, na osnovu pravila sistema zelenog kartona;

4.2. za plaćanje šteta koje su se desile van teritorije Republike Kosova, u slučaju kada je šteta prouzrokovana od strane motornog vozila koje je registrovano na Kosovu, a koje ima falsifikovani zeleni karton ili nego drugo uverenje, za koje je Ured odgovoran na

psnovu pravila sistema zelenog kartona ili drugih medjunarodnih sporazuma u ovoj oblasti; i

4.3. u drugim slučajevima nakon odluke glavne skupštine članova.

5. Garantni Fond zelenog kartona se ne uključuje u račun Garantnog fonda osiguravatelja na osnovu odredbi zakona koji reguliše radnje osiguranja na Kosovu.

POGLAVLJE IV FOND KOMPENZACIJA

Član 32 Fond Kompenzacije

1. Fondom Kompenzacije će upravljati Ured i njegova svrha je plaćanje šteta na teritoriji Republike Kosova, na osnovu odredbi članova 18, 19, 20, 21 i 22 ovog zakona.

2. Osiguravatelji koji izvršavaju radnju u obaveznom osiguranju na teritoriji Republike Kosova, su obavezni da finansijski doprinose svaka tri (3) meseca u Fond kompenzacije, prilikom pravilne podele realizovanih primova u ovoj vrsti osiguranja iz predhodnog tromesečja.

3. Drugi izvori Fonda kompenzacije dolaze iz:

3.1. prihodi od odšteta u procedurama regresa;

3.2. dodatni doprinosi osiguravatelja , kada predvidjeni fond nije dovoljan da se izvrše plaćanja na osnovu stava 1. ovog člana;

3.3. odštete od vlasnika motornih vozila koja nisu ogisurana za koje je Fond kompenzacije platio naknadu štete;

3.4. prihodi od investicija fondova Fonda kompenzacije;

3.5.drugi izvori, koji nisu zakonom zabranjeni.

4. CBK će, na predlog Ureda, odrediti svake godine sumu doprinosa na osnovu stava 2. i podstava 3.2. ovog člana, kao i vremenski rok unutar kojeg se treba izvršiti uplata sredstava.

5. Zahtevi regresa od zdravstvenih, invalidskih i penzionih osiguranja xse nemogu podneti Fondu kompenzacije.

6. Stranim državljanima se usvaja pravo na naknadu štete koja se plaća iz Fonda kompenzacije, izuzev u slučajevima kada se ovo pravo ne usvaja kosovskim gradjanima zakonom države iz koje oštećeni dolazi.

7. Fond Kompenzacije će biti poseban na računima odredjenim od CBK-a, unutar teritorije Republike Kosovo. Fond Kompenzacije se može investirati u hartijama od vrednosti Vlade i bankarskim depozitima.

8. Ured će podneti na usvajanje od CBK-a pravilnik o administraciji Garantnog fonda i Fonda kompenzacije. CBK doneće dodatna pravila u vezi sa načinom održavanja i korišćenja aktive prilikom pokrivanja ovih fondova.

9. Ured će podneti CBK-u svakog meseca izveštaj o stanju pokrivena aktive Garantnog fonda i Fonda kompenzacije.

10. Ured će biti obavezan da odmah obavesti CBK u slučaju kada osiguravatelj radi u suprotnosti sa odredbama ovog zakona pogotovu u vezi sa obavezama finansiranja Garantnog fonda i Fonda kompenzacije.

11. Kada osiguravatelj ne ispuni obaveze predviđene ovim zakonom u vezi sa finansiranjem fondova, CBK će mu povući licencu za izvršavanje radnje obaveznog osiguranja.

Član 33 Statistički i drugi podaci

1. Osiguravatelji i Ured imaju za dužnost da prikupljaju, razradjuju i održavaju statističke podatke i druge podatke za obavezno osiguranje.

2. Statistički podaci u tački 1. ovog člana, su podaci koji se uglavnom tiču osiguranih, moptornih vozila, ugovora o osiguranju , osiguranim slučajevima, oštećenim, tretiranim i isplaćenim štetama.

3. Osiguravatelji i Ured su obavezni da razrade podatke iz stava 1. ovog člana na osnovu statističkih standarda i u skladu sa zakonom br. 03/L-172, Za Odbranu Personalnih podataka.

4. Ured, uz saglasnost CBK-a određuje sadržaje i formu podataka iz stava 1. ovog člana, kao i način i rokove zaslanje, tretiranje i njihovu razradu.

POGLAVLJE V INFORMATIVNI CENTAR OSIGURANJA

Član 34 Informativni centar osiguranja

1. Za davanje verodostojnih statistika, standardizaciju prakse, izbegavanje slučajeva prevara i realizaciju procedura naknade šteta oštećenoj strani blagovremeno i u potrebnoj meri, u okviru Ureda, organizovaće se informativni centar za obavezno osiguranje, koji će:

1.1. stvoriti elektronsku bazu za čuvanje podataka poslatih od osiguravatelja za obavezno osiguravanje od autoodgovornosti;

1.2. prikupljati i čuvati podatke o motornim vozilima registrovanim u Republici Kosova, koji će im biti dostavljani od strane odgovarajućih autoriteta, kompletirajući ove podatke sa osiguravajućim podacima, na osnovu podstava 1.1. ovog stava;

1.3. prikupljati i čuvati podatke iz ugovora sa sve vrste obaveznog osiguranja, uključujući i zeleni karton i ugovore o graničnom osiguranju. Podaci na osnovu ovog stava će sadržati broj ugovora, ime osiguravatelja, ime osiguranika, datum početka i datum isteka ugovora, vrstu i broj šasije vozila, tablice vozila, kao i druge podatke na osnovu uputa donete od strane CBK-a;

1.4. prikupljati i čuvati podatke o osigurateljima koji pružaju obavezno osiguranje;

1.5. prikupljati i čuvati podatke o štetama za sve vrste obaveznog osiguranja ažurirane na dnevnim osnovama.

1.6. prikupljati i čuvati podatke o motornim vozilima koja su izuzeta iz obaveze sa osiguranje odgovornosti prema trećim stranama, kao i podatke u vezi odgovornih autoriteta za isplatu šteta koje se prouzrokuju od ovih motornih vozila.

2. Osiguravatelji su obavezni sa obezbede informativnom centru podatke navedene u paragrafu 1 ovog člana, sa svaki ugovor o obavezno osiguranju, uz izuzeće slučajeva kada CBK odredi drugačije.

3. Informativni centar prikuplja, razradjuje i čuva ove podatke i daje ih na korišćenje autorizovanim osobama, na osnovu uslova i procedura određenih u ovom zakonu i drugim pratećim aktima. Vremenski period ukojem se trebaju čuvati podaci navedeni stavu 1. ovog člana je deset (10) godina od dana završetka registracije podataka.

4. U slučaju prepravke personalnih podataka koristiće se Zakon br. 03/L-172 o zaštiti ličnih podataka.

5. Osiguravatelji će finansijski doprinostiti za unapredjenje i funkcionisanje informativnog centra.

Član 35 **Pristup informacijama od oštećene strane**

1. Informativni centar osiguranja treba omogućiti davanje i korišćenje prikupljenih podataka na osnovu ovog zakona, svim oštećenim stranama, njihovim predstavnicima kao i drugim osobama koje su zainteresovane za podatke u proceduri naknade štete. Centar će pružiti ove podatke:

1.1. ime, sedište i adresu odgovornog osiguravatelja;

1.2. broj polise osiguranja i trajanje osiguranja;

1.3. ime, sedište i adresu predstavnika za štete odgovornog osiguravatelja.

2. Informativni centar treba da da podatke o identitetu i adresi vlasnika ili upravljača motornog vozila, u slučajevima kada oštećena strana ima jedan zakonski interesa za to.

3. Za podatke iz stava 1. ovog člana, koji se tiču osiguravajućih polisa koje su ugovorene van Republike Kosova ili za motorna vozila koja su registrovana van Republike Kosova, Informativni centar treba da osigura potrebne podatke iz informativnog centra odgovarajuće zemlje. Na zahtev informativnih centara stranih zemalja, Informativni centar je obavezan da im da podatke kojima raspolaže, osim slučajeva predviđeno drugačije sa posebnim zakonom.

4. Kada informativni centar nema podatke o identitetu ili adresi osoba ili o imenu i predstavnštvu osiguravatelja , na osnovu odredbi ovog člana, ove podatke će dobiti preko jednog zahteva koji će biti upućen odgovornom osiguravatelju ili kompetentnim autoritetima za održavanje ovih podataka.

5. Za dobijanje informacija na osnovu ovog člana, oštećena strana treba da podnese zahtev u određenoj formi, dok je Informativni centar obavezan da joj da zatraženu informaciju sa kojom raspolaže, ne kasnije od sedam (7) radnih dana od dana primanja zahteva.

Član 36 **Pristup informacijama od osiguravatelja, javnih autoriteta i razmena ovih podataka sa informativnim centrom**

1. Osiguravatelji koji pružaju obavezno osiguranje, izvestiće o sklopljenim ugovorima i o onima kojima je istekao rok, u skladu sa pravilima i procedurama određenim od CBK-a.

2. Odgovorni autoriteti za nadziranje saobraćaja, granični prelaz i carinske usluge trebaju obezbediti Informativnom centru podatke predviđene ovim zakonom.

3. Informativni centar treba dati odgovarajućim autoritetima, na osnovu stava 2. ovog člana, svakodnevne informacije o motornim i drugim transportnim vozilima, koja nemaju validno osiguranje ili za koje je istekao ugovor o obaveznom osiguranju.

4. Odgovorni autoriteti, na osnovu stava 2. ovog člana, trebaju preduzeti mere za momentalno zaustavljanje kretanja neosiguranih vozila.

5. Forme, načini i rokovi razmena informacija i saradnje u skladu sa ovim članom se trebaju odrediti preko podzakonskog akta, koji se doneti odgovarajuće ministarstava i CBK-a.

POGLAVLJE VI KAZNE NE MERE

Član 37 Kaznene mere za osiguravatelje

1. CBK izriče novčane kazne (sankcije) od pet hiljade (5.000) do deset hiljade (10.000) evra protiv osiguravatelja kada se ugovoračima, odnosno osiguranicima ne daju na raspolaganju uslovi predviđeni u stavu 4. člana 7. ovog zakona.

2. U slučaju prekršaja navedenih u oagrafu 1. ovog člana, CBK takodje izriče kazne od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra direktoru osiguravajuće kompanije.

3. CBK izriče kaznu od deset hiljade (10.000) do petnaest (15.000) evra osiguravajućoj kompaniji kada kompanija:

3.1. sprovodi uslove osiguranja i tarife premija, u suprotnosti sa članom 8. ovog zakona;

3.2. izvršava radnje obaveznog osiguranja a nije član Ureda;

3.3. ne plaća određene doprinose za Garantni Fond zelenog kartona i Fonda Kompenzacije, u skladu sa članovima 31. i 32. ovog zakona.

4. CBK izriče kaznu od tri hiljade (3.000) do pet hiljade (5.000) evra za odgovorne osobe osiguravajuće kompanije, u slučaju prekršaja stava 3. ovog člana.

5. CBK izriče kaznu od pet hiljade (5.000) do deset hiljade (10.000) evra osiguravajućoj kompaniji kada ova kompanija:

5.1. odbije ponudu za sklapanje ugovora u suprotnostima sa članom 7. ovog zakona;

5.2. počne da sprovodi uslove osiguranja i tarife prima u suprotnosti sa članom 8. ovog zakona;

5.3. ne pruži ponudu ili odgovarajuću informaciju oštećenoj strani, unutar rokova određenih članom 26. ovog zakona;

5.4. ne plati oštećenoj strani deo neopozive štete – predujam u skladu sa odredbama stava 4. člana 26. ovog zakona;

6. U slučaju konstatacije prekršaja navedenih u stavu 5. ovog člana, CBK izriče kaznu od petsto (500) do hiljadu (1.000) evra i protiv odgovornih osoba osiguravajuće kompanije.

7. CBK izriče kaznu od pet hiljade (5.000) do deset hiljade (10.000) evra protiv osiguravajuće kompanije, u slučaju odbijanja finansijskog doprinosa i obezbeđivanja podataka predviđenih odredbama ovog zakona.

8. CBK izriče kaznu od petsto (500) do hiljadu (1.000) evra za odgovorne osobe kompanije osiguranja u slučaju povrede stava 7. ovog člana.

Član 38 **Kaznene mere za Ured**

1. CBK izriče kaznu od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra protiv izvršnog direktora ureda, kada:

1.1. se oštećenoj strani ne da ponuda ili zvanično obaveštenje unutar rokova određenih stava 1. člana 26. ovog zakona, gde je Ured obavezan da plati kompenzaciju na osnovu ovog zakona;

1.2. ne plati oštećenoj strani deo neopozive štete, odnosno predujam u skladu sa odredbama stava 4. člana 26. ovog zakona;

1.3. ne upravlja i koristi Fond Kompenzacije i Garantni fond, na način određen ovim zakonom, pravilnikom ili odgovarajućim uputima;

2. U slučaju prekršaja stava 1. ovog zakona, CBK će izreći kaznu od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra protiv drugih odgovornih osoba Ureda.

3. CBK izriče kaznu, u meri od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra, protiv Izvršnog Direktora Ureda, kada:

3.1. ne obavesti CBK u skladu sa obavezama predviđenim stavom 10. člana 32. ovog zakona;

3.2. ne obezbedi oštećenoj strani ili bilo kojoj drugoj strani, uključenoj u nesreći, potrebne informacije i ne omogući korišćenje ove informacije u skladu sa odredbama ovog zakona.

4. U slučaju povreda iz stava 3. ovog člana, CBK će izreći kazne od petsto (500) do hiljadu (1.000) evra i protiv odgovornih službenika Ureda.

Član 39 **Kazne protiv vlasnika motornog vozila**

1. Fizička osoba će se kazniti sa dvesta (200) evra, dok će se pravna osoba kazniti sa petsto (500) evra kada, kao vlasnik motornog vozila, prekrši odredbe člana 3. i 5. ovog zakona.

2. Novčane kazne iz stava 1. ovog člana izriču nadležni organi.

Član 40 **Kazne protiv vozača motornog vozila**

1. Vozač motornog vozila će se kazniti sa pedeset (50) do sto (100) evra, kada ne pokaže autorizovanoj osobi polisu osiguranja ili neki drugi dokument koji dokazuje osiguranje autoodgovornosti .

2. Kada vozač motornog vozila sa stranim tablicama ne poseduje polisu graničnog osiguranja, biće kažnjen sa stopepedeset (150) evra.

3. Novčane kazne iz stava 1. i 2. ovog člana izriču nadležni organi.

**POGLAVLJE 7
PRELAZNE ODREDBE**

**Član 41
Harmonizacija sa odredbama ovog zakona**

1. Osiguratelj koji vrši delatnost u oblasti obaveznog motornog osiguranja je obavezan da uskladi uslove osiguranja sa odredbama ovog zakona, u roku od tri (3) meseca od dana stupanja na snagu zakona.
2. CBK će nadgledati funkcionisanje Informativnog centra, u skladu sa odredbama ovog zakona, i osiguraće osnivanje ovog Informativnog centra u roku od jedne (1) godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

**Član 42
Donošenje podzakonskih akata**

Podzakonska akta za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od tri (3) meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

**Član 43
Prestanak važenja propisa**

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi svaka odredba Uredbe UNMIK-a 2001/25 koja reguliše obavezno osiguranje autoodgovornosti kao i podzakonska akta CBK-a "O obaveznom osiguranju motornih vozila za odgovornosti prema trećim stranama" kada su u suprotnosti sa ovim zakonom.

**Član 44
Stupanje na snagu**

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

**Zakon Br. L-018
23. jun 2011 god.**

Proglašeno Ukzom br.DL-003-2011, dana 05.07.2011, od strane Predsednice Atifete Jahjaga.